

11.4.2018⁹

VN/1866/2019

Jakelun mukaan

Viite
Hänvisning

Asia
Ärende

ÖLJYSUOJARAHASTON VUODEN 2018 TILINPÄÄTÖKSEN VAHVISTAMINEN JA
YMPÄRISTÖMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO

Ympäristöministeriö vahvistaa, asian oltua valtioneuvoston raha-asiaivaliokunnan valmisteleivassa käsittelyssä, öljysuojarahastosta annetun lain (1406/2004) 23 §:n 2 momentin nojalla öljysuojarahaston vuoden 2018 tilinpäätöksen.

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 66 i §:ssä tarkoitettuna tilinpäätöskannanottona ympäristöministeriö lausuu seuraavasti:

1) arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Ympäristöministeriö seuraa öljysuojarahaston tuloksellisuutta ja sen kehittymistä. Tuloksellisuutta kuvaavat tunnusluvut osoittavat toiminnan asianmukaisuuden.

Ympäristöministeriö ei tee öljysuojarahaston kanssa tulossopimusta, mutta asettaa tilinpäätöskannanotoissaan sille tavoitteita. Vahvistaessaan öljysuojarahaston tilinpäätöksen vuodelta 2017 ympäristöministeriö katsoi, että öljysuojarahaston tulee selvittää öljyntorjuntavastuissa ja pelastustoimissa tapahtuvien muutosten vaikutukset rahastoon ja varmistaa rahaston toiminnan tarkoituksen toteutuminen uudessa tilanteessa. Tärkeätä on edelleen myös kehittää toimintatapoja uuden valtion aluehallintoviranomaisen kanssa. Lisäksi ympäristöministeriö asetti rahastolle tulostavoitteeksi korvaushakemusten käsittelyn keskimäärin kuudessa, ja puolessa tapauksista neljässä kuukaudessa. Vahvistaessaan öljysuojarahaston tilinpäätöksen vuodelta 2017 ympäristöministeriö katsoi, että rahaston hallitus oli toiminnassaan riittävästi ottanut huomioon ministeriön edellisen tilinpäätöskannanoton.

Öljysuojarahaston toiminnan tuloksellisuus vuonna 2018 oli hyvä, vaikka se ei yltänyt vuoden 2017 tasolle. Öljysuojarahaston keskimääräinen hakemusten käsittelyaika oli 2,7 kuukautta. Annetuista päätöksistä 88,7 prosenttia ratkaistiin tavoitteeksi asetetussa neljässä kuukaudessa. Öljysuojamaksun määräaikainen (2010-2015) korotus ja eräiden öljyntorjuntavalmiuteen kuuluvien hankkeiden viivästyminen ovat yhdessä kasvattaneet öljysuojarahaston oman pääoman 40,2 milj. euroon. Rahaston pääoman yläraja on korotettu määräaikaisesti 50 milj. euroon vuoden 2019 loppuun saakka.

Öljyntorjuntavastuiden siirtyminen vuoden 2019 alusta sisäministeriölle varmistui vuoden 2018 lopussa pelastuslain muutoksen tultua hyväksytyksi. Lakia täydentävät asetukset annettiin myös vuoden lopussa. Öljysuojarahaston toimintatapojen tarkastaminen ja ohjeistuksen täydentäminen siirtyivät tämän vuoksi vuodelle 2019.

Päätöstä uuden valtion aluehallintoviranomaisen perustamisesta ei tehty tarkasteluvuonna. Yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa valmisteltiin kuitenkin öljysuojarahastosta annettua lakia koskevat muutosehdotukset, jotka sisältyivät hallituksen esitykseen valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisoimiseksi (HE 14/2018).

Tilinpäätöskannanottonaan ympäristöministeriö toteaa, että öljysuojarahaston hallitus on toiminnassaan riittävästi ottanut huomioon vuoden 2017 tilinpäätöksen vahvistamiseen liittyvät tavoitteet ja on saavuttanut myös asetetut käsittelyaikataivoitteet.

- 2) ovatko käytetyt tuloksellisuuden raportoinnin perusteet ohjauksen ja tulosvastuun kannalta asianmukaisia sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista;

Öljysuojarahaston toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat oikeita, riittäviä ja selkeitä. Öljysuojarahaston tuloksellisuuden seuranta on järjestetty luotettavalla tavalla. Tuloksellisuustiedot on tuotettu rahaston kirjanpidosta ja avustuspäätösten seurantajärjestelmästä täydennettynä htv-tiedoilla. Ympäristöministeriö katsoo, että erilliselle tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämiselle ei ole tarvetta rahaston koko ja hallinto huomioon ottaen. Seurantatiedot ovat riittäviä rahaston ohjaamiseen ja kehittämiseen.

- 3) mihin toimenpiteisiin rahastossa on tarpeen ryhtyä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi;

Ölly- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen siirtyivät vuoden 2019 alusta sisäministeriölle pelastuslain muutoksen tultua hyväksytyksi. Suomen ympäristökeskuksen aikaisemmin hoitamat torjuntatehtävät siirtyivät samalla Rajavartiolaitoksen hoidettavaksi. Öllyvahinkojen jälkitorjunnan vastuu on edelleen kunnilla ja ylin johtovastuu ympäristöministeriöllä.

Ympäristöministeriö esittää uutena tilinpäätöskannanottonaan, että öljysuojarahasto selvittää öljyntorjuntavastuissa tapahtuneiden muutosten vaikutuksen rahastoon ja varmistaa rahaston toiminnan tarkoituksen toteutumisen uudessa tilanteessa. Öljysuojarahaston tulee myös kehittää hakijoille suunnattua ohjeistustaan ja muuttaa tarpeen mukaan toimintatapojaan vastaamaan uutta tilannetta. Hyvien yhteistyösuhteiden ylläpitämiseen torjunnasta vastaavien eri viranomaisten, ELY-keskusten ja rahaston välillä tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota.

Lisäksi ympäristöministeriö asettaa rahastolle tulostavoitteeksi korvaushakemusten käsittelyn keskimäärin kuudessa, ja puolessa tapauksista neljässä kuukaudessa.

- 4) mihin toimenpiteisiin ministeriö ryhtyy tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Ympäristöministeriö tukee öljysuojarahastoa sen kehittäessä toimintaansa ja yhteistyötään viranomaisten kanssa öllyvahinkojen torjuntavastuiden muuttuessa ja uuden valtion lupa- ja valvontaviraston aloittaessa toimintansa. Ministeriö varmistaa rahaston toimintakyvyn pitämällä huolta sen henkilöstövoimavaroista.

Asunto-, energia- ja ympäristöministeriö Kimmo Tiilikainen

Hallitusneuvos

Oili Rahnasto

LIITTEET

Öljysuojarahaston toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat vuodelta 2018
Öljysuojarahaston tilintarkastuskertomus vuodelta 2018

JAKELU Valtiovarainministeriö
 Valtiontilintarkastajat
 Valtiontalouden tarkastusvirasto
 Valtiokonttori
 Öljysuojarahaston hallitus

TIEDOKSI Sisäasiainministeriö, pelastusosasto
 Suomen ympäristökeskus
 YM:n sisäinen tarkastus ja taloushallinto

